

Domov Pod Lípami Smečno

poskytovatel sociálních služeb

číslo 1.

květen 2010

Zámecké listy

Uhelné aktivity Martiniců a Clam-Martiniců na Smečensku a Slánsku v 18. a 19. století

Kdy bylo objeveno uhlí na Slánku (kounovská nebo „slánská“ sloj), a začalo se dobývat není přesně zaznamenáno. Podle dostupných pramenů to bylo v 60. až 70. letech 18. století. Ve zprávě vrchního úřadu smečenského (substituce horního soudu příbramského – SHS), který zahájil svou činnost 1. 1. 1790 k vrchnosti z 29. 12. 1790 se praví, že vrchnost propachtovala (pronajala) Josefu Štulíkovi, jemnickému rychtáři, svůj „uhelný lom“ v Jemníkách před více než 20 lety. Již před tím, 1. července 1785 se stal vrchním úředníkem smečenským Matyáš Michael Danielis, rodák ze

Slaného, nar. 1729. Na podzim roku 1786 našel na močálovitých lukách u Rynholce a nad „velkým kapřím rybníkem“ u Kačice rašelinu. Po ustanovení SHS ve Smečně v r. 1790 se stal substitutem horního soudu. Obvykle býval tímto pověřován vedoucí panství, ale v tomto případě šlo o výjimku, Martinicové vymřeli po meči v r. 1789 a Clam-Martinicové nastoupili v r. 1791. Danielis zemřel 20. 1. 1792.

Poslední desetiletí 18. století a počátek 19. století znamenaly zrychlení průmyslové (spíše manufakturní) výroby. Během roku 1791 vznikla u Jemník nová vrchnostenská jáma Sv. Karla, jejíž uhlí se používalo na pálení vápna. V roce 1800 bylo na Smečensku a Slánsku již devět šachet. Jemnický obvod je oblastí výchozů kounovské (slánské) sloje a zahrnuje obce Knovíz, Jemníky a Netovice, je pravděpodobné, že se v této oblasti dobývalo uhlí nejdříve.

Jan Václav Kloaudy byl justiciářem a perkmistrem na Smečně od 30. září 1794 do 13. prosince 1807, kdy zemřel. První doly u Studeněvsi byly založeny okolo roku 1799. Tento obvod zahrnoval dobývací práce na katastrálních území obcí Studeněves, Řisuty, Byseň, Kvíc a Přelíc. Tato oblast byla v 19. Století oblastí intenzivního dobývání uhlí.

V r. 1816 se stal justiciářem a perkmistrem smečenským Jan Nep. Ochsenbauer (nar. 1790). Přesvědčil vrchnost o hospodářském významu uhlí a přiměl ji k vybudování nového velkého dolu Sv. Leopolda. Ve Studeněvsi byly v roce 1824 vyhloubeny čtyři jámy, kutací právo bylo uděleno 4. 3. 1824. Tyto jsou spojeny se jménem František Konias /Koñas/, který byl již od roku 1808 smečenským šichtmistrem. Celková těžba smečenského panství obnášela v roce 1828 40 925 strychů uhlí (1 strych = asi 130 kg) a to z 22 šachet, z toho asi polovina u Jemník.

Na počátku 19. Století těžili smečeňští víc uhlí než buštěhradská vrchnost na Vrapicku, která také uhlí od Jemník a Studeněvsi od nich kupovala. Jan Nep. Ochsenbauer řídil ve třicátých letech stavbu Pražsko-lánské koněspřežné dráhy, pokud šla po území smečenského panství. Jeho činnost se později odrazila i v názvu nynější železniční stanice Kamenné Žehrovice, původně nesla název Smečno-Šternberk, podle panství a lázní.

V roce 1850 byla SHS smečenského vystřídána C. k. horním komisařstvím ve Slaném. V roce 1871 pak Revírním báňským úřadem Slaný. Další zprávy o dolování kounovské sloje u Studeněvsi pocházejí až z let sedmdesátých 19. Století, kdy bylo v obvodu asi 40 šachet a štol.

Mezi Tuřany a Studeněvsi to byly doly Jindřich, pojmenované podle Jindřicha Clam-Martinice, dále důl Selina, pojmenovaný podle jeho matky Seliny-Karoliny, poprvé zmínka r. 1871, ale ukončeny asi r. 1882.

Důl Richard 1862-1882 a také štola Richard byly pojmenovány po Richardu Clam-Martinicovi (1832-1891). Protože v té době nastal velký rozvoj kladenských dolů, neměly malodoly, navíc bez připojení na železnici šanci na přežití. Posledním dolem čechenského hraběte Jindřicha Clam-Martinice (1867-1932) byl důl Luisa u Studeněvsi, pojmenovaný podle jeho matky Luisy z Bombeles. Byl založen v roce 1900 a vyhlouben do hloubky asi 58 m. Těžil pro místní spotřebu panství, zastaven byl 1. 4. 1903 pro vyčerpání zásob (údajně po požáru nebyl obnoven). Nahrazen byl stejnojmenným dolem u Bysně, ani tento důl neměl dlouhého trvání a po zhroutilí těžní jámy i s věží v roce 1920 nebyl obnoven a byl zatopen.

Karel Melichar

Plánované akce na měsíc květen

Seznam akcí za službu CHRÁNĚNÉHO BYDLENÍ

- Husitské slavnosti -7. – 9. 5. 2010
- Návštěva kina
- Výlet do Kladna – nákupní centrum „Oáza“
- Výlet do Prahy
- Individuální procházky po městě, nákupy
- Návštěva Sportovního centra – bowling
- Výlet - Mníšek Pod Brdy
- Rekrece – Mšené Lázně
- Účast na hledání pokladu – spolupráce s CHB Hřebeč (Zahrada)
- 25. 5. – 27. 5. 2010 – Sportovní hry

Seznam akcí za službu DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

- 5. 5. 2010 – Výlet do Slaného, spojen s nákupy a obědem v restauraci
- 6. 5. 2010 - Travesti show
- 7. 5. 2010 – Návštěva kavárny „BEZ KONCE“ a divadlo
- 11. 5. 2010 – Návštěva Jízdárny v Libušíně
- 12. 5. 2010 – Vystoupení klientů v hudební soutěži „Superstar“
- 13. 5. 2010 – Návštěva Zahrady – Sociálně terapeutické dílny
- 14. 5. 2010 – ZOO Liberec
- 15. 5. 2010 - Májové květinové a řemeslné kreativní trhy
- 16. 5. 2010 – 21. 5. 2010 – Rekrece – Mšené Lázně
- 18. 5. 2010 – Návštěva CHB
- 20. 5. 2010 – Návštěva Medvědária – Kladno
- 21. 5. 2010 – Májová veselice – Mšec
- 25. – 27. 5. 2010 – Sportovní hry - Tloskov
- 26. 5. 2010 – Výlet do Slaného
- 27. 5. 2010 – Návštěva divadla dle nabídky
- 30. 5. 2010 – 4. 6. 2010 -Rekrece – Mšené Lázně
- 31. 5. 2010 - Návštěva Medvědária – Kladno

Seznam akcí za službu DENNÍ STACIONÁŘ PRO SENIORY

- 8.5. – 15.5. – Rekrece – Tři Sekery

Seznam akcí za službu DOMOV PRO SENIORY

- 4.5. Felinoterapie v 15:30 h.
- 5.5. Cestování v 9:30 h, Californie + film
- 8.5. Staročeské máje Hradečno
- 11.5. Felinoterapie v 15:30 h.
- 19.5. Májová veselice
- 20.5. Cestování v 13:00 h, 2 p., Zajímavosti – zvířata
- 25.5. Felinoterapie v 15:30 h
- 27.5. Cestování, kinokavárna v 9:30 h, San Francisco

15. 5. 2010 - v 14,00h - v průběhu „ Májových květinových a řemeslných kreativních trhů“

vystoupí Divadlo Lampion se svou pohádkou

„Klauní rodinka“

Naše akce v dubnu

Nelahozeves, 24. 4. 2010

Ráno jsme se vydali vlakem ze SLANÉHO do KRALUP NAD VLTAVOU, odtud jsme se vydali po Stezce A. Dvořáka směrem do NELAHOZEVSE na slavnosti – HRNČÍŘSKÉ TRHY.

Počasí nám přálo, cestou jsme měli možnost nafotit několik zvířat a lodí, této šance jsme využili. Zde jsme nakoupili několik upomínkových předmětů, také jsme shlédli doprovodné vystoupení klaunů, divadla, atd.. Byli jsme velice spokojeni a těšíme se na příští rok, kdy se těchto slavností opět rádi zúčastníme.

Zápis provedla slečna S. Karchňáková (uživatelka z CHB 1)

30. 04. 2010 – Pálení ohně – „ČARODĚJNICE“

Dne 30. dubna 2010 se v Domově Pod Lipami Smečno opět konalo tradiční pálení „ČARODĚJNIC“. Průvod s čarodějnici vyšel ze zámku v 15:30 hodin směrem na místo určené.

Tento starý, dodnes živý lidový svátek jsme prožili nejdříve povídáním o dřívějších májových oslavách. Poté jsme se občerstvili – opekli špekáčky na ohni, někdo dal přednost grilování.

Tento den se velice vydařil a tak byl oslaven „příchod jara“.

uživatelé DOZP

30. 04. 2010 – „REJ ČARODĚJNIC“

V pátek 30. 4. 2010 proběhl v Domově pro seniory „REJ ČARODĚJNIC“. Vše vypuklo v 13:30h sportovními soutěžemi, za které byli soutěžící odměněni diplomy. Po sportu byl ohňostroj a pak přišlo na řadu upálení čarodějnice. Na závěr dne si všichni opekli špekáčky.

Výročí

DOMOV POD LIPAMI

blahopřeje klientům k životnímu jubileu!!!!!!!!!!!!

J. Moravcová - 55 let

J. Bulvasová - 45 let

L. Havlová – 85 let

B. Hotový – 60 let

MUDr. V. Soukupová – 80 let

H. Kutilová – 85 let

H. Malinová – 80 let

L. Král – 80 let

V. Nepovolná – 90 let

